Ma tahan siin weel ühe pea niisamasuguse tüki mustlaste tembust rääkida, mund kuid see wahe on wahel, et mustlased oma isa tahtsiwad äraputada, kes ka õnneks weel peastetud sai. Lugu oli nõnda: Teekäijad nägiwad mitu mustlast jõe peal jäe sisse auku raijuwad. Naad läksiwad lähemale ja nägiwad, et üks wanamees nende ligidal jäe peal istus ja nuttis. Muist mustlasi raijusiwad auku, muist kõlistasiwad wanu hobuse raudu ühte teist wastu, mis kiriku kellasi pidi tähendama. Teekäijad küsisiwad: „Mis te'e teete siin?" Nemad kostsiwad: „Wanake ei suuda enam käia; tahame teda Kristuse kaane alla panna!"

Mehed wõtsiwad wanamehe nende käest ära ja wiisiwad oma külasse, kus ta mitu aastat weel olla elamud ja suwel karjas käinud.

---

## Mis on kõigekergem surm sellele, kes surma kohtu all?

Meie päiwil ei ole kohtumõistjad mitte enam nii usinad kurjategijaid surma mõistma, aga ennemuiste oli lugu teisiti; seal seisis iga silmapilk kurjategijal kirwes kaela peal ehk wõllas walmis, ega aitnud selle wastu ükski nõu ega palwed.

Üks niisugune, kes enne oma isamaale palju head oli teinud, sai ühe suure süü pärast surma



mõistetud. Aga et kuningas teda siiski armastas, andis ta temale luba walitseda, kuidas ta kõige ennemine surra tahaks. Kohtu wanem tuleb wangitorni süüaluse juure ja ütleb temale: „Kuningas tahab teile armu üles näidata ja annab teile walitseda, missugust surma teile saab tehtama: tahate oma keha ratta peal lasta ühest ärawenitada, siis saab see sündima; tahate ennast wõllasse tõmmata lasta, siis saab see sündima; wõi ehk tahate roti kihwti sisse wõtta, siis saab see teile ka lubatud. Ühel wiisil peate ikka surema!"

See peale wastas süüalune: „Seda ma tean küll, et ma surema pean, aga ratta peal wenitamine on pitkaline ja inetu surm ja ülespoomine tuule käes rahutu surm. Rottidega pole ma ilmaski sõbrust pidanud, et ma nende toitu peaksin sööma. Seepärast olen ma ikka uskunud ja usun praegugi, et wanaduse surm kõige rahulikum on ja et mul luba walitseda on kuninga poolest, siis ei walitse ma mund kui seda."

Ta jäi oma soowimise juure, kunni teda wangitornist wälja lasti ja nii kaua elas, kunni wanaduse surma ilma kohtu mõistjate abita ise ärasuri: Sest kuningas ütles: „Ma olen kord oma sõna annud ja ei taha seda mitte kõige maailma naeruks tagasi wõtta."

---